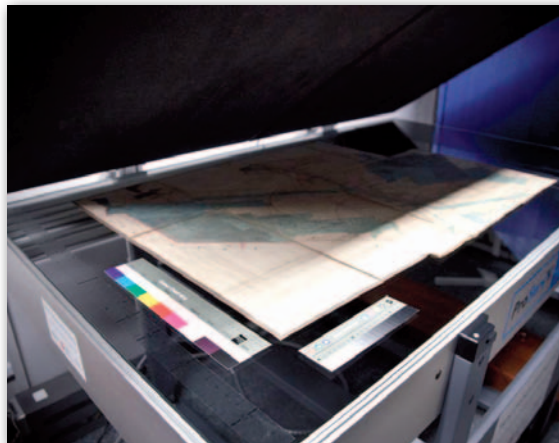

Kataster galicyjski w trakcie skanowania

Archiwum Państwowe w Krakowie przeprowadza digitalizację „Katastru galicyjskiego”, dzięki czemu ten wyjątkowy zbiór kartograficzny ma być wkrótce dostępny w internecie. Prace rozpoczęto ponad rok temu od zakupu specjalnego skanera dziełowego formatu A0, a także zorganizowało pracownię digitalizacyjną. Środki na ten cel (ponad pół miliona złotych) pochodzą z rządowego programu „Kultura+”. Kataster galicyjski będzie jednym z pierwszych zbiorów digitalizowanych z wykorzystaniem nowego sprzętu. Prace zabezpieczające i przygotowujące materiały kartogra-

ficzne do systematycznego skanowania rozpoczęto w IV kwartale 2013 r. Cyfrowe już materiały mają być sukcesywnie udostępniane w sieci. Digitalizacja ma się zakończyć jeszcze w tym roku. Kataster galicyjski to jedno z najbogatszych źródeł do badań historii Krakowa i Galicji, zwłaszcza nad rozwojem stosunków gospodarczych i osadnictwa oraz stanem zagospodarowania przestrzennego. Zbiór tworzą wielobarwne mapy rękopiśmienne, grafiki oraz wydruki fotomechaniczne wykonane na papierze czerpanym i maszynowym.

Źródło: AP w Krakowie

Samochód w Odrze „przez nawigację”

Tuż przed Wigilią strażacy musieli wyciągnąć z Odry w okolicach Kędzierzyna-Koźla samochód dostawczy. Jak tłumaczył się później jego kierowca, w błąd wprowadziła go nawigacja. Zgłoszenie otrzymano o godzinie 16.30. Do akcji ratunkowej ruszyło aż 13 zastępów straży. Odnalezienie pojazdu nie było jednak wcale łatwe. Po pierwsze dlatego, że nurt rzeki zniósł samochód o 100 metrów, a po drugie dlatego, że kierowca – sugerując się wskazaniami nawigacji – podał złą nazwę miejscowości. Pojazd ostatecznie wyłowiono po trzech godzinach. Kierowca i pasażer byli wprawdzie przemoczeni i zziębnięci, ale nic im się nie stało. Po całej akcji okazało się, że nawigacja nie tylko utrudniła odnalezienie pojazdu, ale – oprócz roztargnienia kierowcy – była powodem wypadku. Według zainstalowanych w urządzeniu map

w miejscu, gdzie w rzeczywistości była jedynie przeprawa czołgowa, naniesiono bowiem most. Jak powiedział portalowi Kontakt24 rzecznik miejscowej straży pożarnej, to już nie pierwszy taki przypadek w tej okolicy.

JK

Więcej literatury na MapyWIG.org

Pod koniec 2013 r. Internetowe Archiwum Map Wojskowego Instytutu Geograficznego (www.mapywig.org) doczekało się aż czterech sporych aktualizacji. Na szczególną uwagę zasługuje ta z końca grudnia, gdyż objęła nie tylko mapy, ale również literaturę o tematyce geograficznej i kartograficznej. Wśród nowych nabytków znalazły się m.in.: •kolejne części instrukcji WIG dotyczącej tworzenia i aktualizacji map, w tym jedna z ostatnich publikacji tego typu z lipca 1939 r.; •„Kartografja...” Jó-

zefa Kreutzigera z 1928 r. – ważny podręcznik dotyczący kartografii w 20-lecie międzywojennym; •„Przyczynki do bibliografii kartograficznej ziem polskich” (1920 r.) – kwerenda materiałów kartograficznych wykonana w Kriegsarchiw w Wiedniu; •„Wiadomości Służby Geograficznej” nr 1 z 1948 roku – kluczowy jest w nim spis wszystkich artykułów w przedwojennych wydaniach „WSG”, co znacznie ułatwia poszukiwanie informacji źródłowych.

Źródło: MapyWIG.org

LITERATURA

Atlas niczym poezja

Wysmakowany album, w którym literatura łączy się z kartografią, by zabrać czytelnika w niezwykłą podróż po tajemniczych lądach – tak o „Atlasie wysp odległych” autorstwa Judith Schalansky pisze Wydawnictwo „Dwie Siostry”. Portretując pięćdziesiąt odległych wysp rozsianych na pięciu oceanach, autorka udowadnia, że atlas geograficzny to najbardziej poetycka z księzek. Z pracowicie zebranych relacji historycznych i danych naukowych wysnuwa intrygujące literackie miniatury. Zestawiając je z subtelnymi, całostronicowymi mapami, tworzy całość o wielkiej mocy oddziaływania na wyobraźnię. „Zgadzam się z Autorką: kartografia powinna zostać uznana za rodzaj literatury, a atlas należy traktować jak tom poetycki” – pisze o książce Olga Tokarczuk. „Atlas...” liczy 144 strony i można go nabyć za 55 zł.

Dawna Nowa Sól w atlasie

Nakładem Instytutu Herdera w Marburgu ukazał się czwarty tom (z planowanych 34) „Historyczno-topograficznego atlasu miast śląskich”. Dotychczas wydano części poświęcone: Opolu, Zgorzelcowi i Węglińcowi, a najnowsza przedstawia Nową Sól. Dwujęzyczne (polsko-niemieckie) wydawnictwo prezentuje historię miasta w aspekcie jego rozwoju przestrzennego. Bogato ilustrowany atlas zawiera liczne niepublikowane dotąd materiały kartograficzne i fotograficzne (mapy, plany, zdjęcia lotnicze) ze zbiorów niemieckich oraz Muzeum Miejskiego w Nowej Soli. Publikacja liczy 53 strony formatu A3 i kosztuje 50 zł.

Redakcja